Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

4 päivänä syyskuuta 2014*

Ennakkoratkaisupyyntö — Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelu — Asetus (EY) N:o 338/97 — 11 artikla — Tuontiluvan pätemättömyys ainoastaan niiden eläinyksilöiden osalta, joita pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee

Asiassa C-532/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Fővárosi közigazgatási és munkaügyi bíróság (Unkari) on esittänyt 20.9.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 9.10.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Sofia Zoo

vastaan

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Silva de Lapuerta, varapresidentti K. Lenaerts (esittelevä tuomari) sekä tuomarit J. L. da Cruz Vilaça, J.-C. Bonichot ja A. Arabadjiev,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Unkarin hallitus, asiamiehinään K. Szíjjártó, M. Fehér ja G. Szima,

— Belgian hallitus, asiamiehinään J. Van Holm ja T. Materne,

— Euroopan komissio, asiamiehinään K. Mifsud-Bonnici ja A. Sipos,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: unkari.

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä 9.12.1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 338/97 (EYVL 1997, L 61, s. 1) 11 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Sofia Zoo (Sofian eläintarha, Bulgaria) ja Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (ympäristönsuojelusta, luonnonsuojelusta ja vesihuollosta vastaava Unkarin yleinen valvontaviranomainen (jäljempänä ympäristöviranomainen)) ja joka koskee kyseisen viranomaisen päätöstä määrätä 17 luonnonvaraisen eläinyksilön, jotka olivat peräisin Tansaniasta, konfiskaatiosta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus

3 Washingtonissa 3.3.1973 allekirjoitetun villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (Yhdistyneiden kansakuntien sopimuskokoelma, nide 993, nro I-14537; jäljempänä CITES-yleissopimus) tavoitteena on taata se, että sen liitteissä lueteltujen lajien sekä niiden osien ja niistä peräisin olevien tuotteiden kansainvälinen kauppa ei vaaranna biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja perustuu luonnonvaraisten lajien kestävään käyttöön.

4 Kyseinen yleissopimus on pantu täytäntöön Euroopan unionissa 1.1.1984 lähtien luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen soveltamisesta yhteisössä 3.12.1982 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3626/82 (EYVL L 384, s. 1). Kyseinen asetus on kumottu asetuksella N:o 338/97, jonka 1 artiklan toisessa kohdassa säädetään, että kyseistä asetusta sovelletaan CITES-yleissopimuksen tavoitteita, periaatteita ja määräyksiä noudattaen.

5 CITES-yleissopimuksen 6 artiklan 5 kappaleessa määrätään seuraavaa:

”Jokaista lähetystä varten vaaditaan erillinen lupa tai todistus.”

Unionin oikeus

6 Asetuksen N:o 338/97 johdanto-osan 5 ja 17 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) tämän asetuksen täytäntöönpanon vuoksi on tarpeen soveltaa yhteisiä edellytyksiä tässä asetuksessa tarkoitettujen lajien yksilöiden [unioniin] tuontia ja vientiä tai jälleenvientiä koskeviin lupiin liittyvien asiakirjojen myöntämiselle, käytölle ja esittämiselle; on tarpeen antaa erityisiä säännöksiä eläinten tai kasvien kuljetuksesta [unionin] alueen kautta;

- -

(17) tämän asetuksen säännösten noudattamisen takaamiseksi on tärkeää, että jäsenvaltiot määräävät rikkomuksista sekä rikkomuksen luonteeseen että vakavuuteen nähden riittävät ja asianmukaiset seuraamukset.”

7 Kyseisen asetuksen 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tämän asetuksen liitteessä A lueteltujen lajien yksilöiden tuominen [unioniin] edellyttää tarpeellisten tarkastusten tekemistä ja määräjäsenvaltion hallintoviranomaisen myöntämän tuontiluvan esittämistä rajatullitoimipaikassa.

Tuontilupa voidaan myöntää ainoastaan, jos 6 kohdassa olevia rajoituksia on noudatettu ja seuraavat edellytykset täyttyvät:

- -

b) i) Hakija osoittaa asiakirjoin, että lajin yksilöt on hankittu asianomaisen lajin suojelua koskevaa lainsäädäntöä noudattaen, mikä tarkoittaa, että jos on kyse yleissopimuksen liitteissä mainitun lajin yksilön tuonnista kolmannesta maasta, edellytetään vienti- tai jälleenvientimaan toimivaltaisen viranomaisen yleissopimuksen määräysten nojalla myöntämän vientiluvan tai jälleenvientitodistuksen tai niiden jäljennöksen esittämistä;

- -

- -

e) hallintoviranomainen on toimivaltaisen tieteellisen viranomaisen kanssa neuvoteltuaan vakuuttunut siitä, ettei mikään muu lajin säilyttämiseen liittyvä tekijä estä tuontiluvan myöntämistä,

ja

f) kun on kyse merestä saatujen eläinten tuonnista, hallintoviranomainen on vakuuttunut siitä, että elävät eläimet valmistellaan kuljetuksia varten ja kuljetetaan siten, että loukkaantumisen, terveydellisen haitan tai huonon kohtelun vaara on mahdollisimman pieni.

2. Liitteessä B lueteltujen lajien yksilöiden tuonti [unioniin] tämän asetuksen mukaisesti edellyttää tarpeellisten tarkastusten tekemistä ja tätä ennen määräjäsenvaltion hallintoviranomaisen myöntämän tuontiluvan esittämistä ensin tuontirajan tullitoimipaikassa.

Tuontilupa myönnetään ainoastaan, jos 6 kohdassa olevia rajoituksia on noudatettu ja

a) tutkittuaan käytettävissä olevat tiedot ja ottaen huomioon tieteellisen tarkasteluryhmän lausunnot toimivaltainen tieteellinen viranomainen on sitä mieltä, ettei tuonti [unioniin], kaupankäynnin nykyisen tai ennakoidun laajuuden huomioon ottaen, vaikuttaisi haitallisesti lajin säilymiseen tai kyseisen [lajin] populaation elinalan laajuuteen. Jos edellä tarkoitetut tekijät eivät ole huomattavasti muuttuneet, tämä arvio pysyy voimassa tuonnin suhteen myös jatkossa;

b) hakija osoittaa asiakirjoin, että eläville eläimille on niiden toimituspaikassa varattu asianmukaisesti varustettu sijoituspaikka, jossa niitä voidaan asianmukaisesti pitää ja hoitaa,

c) edellä 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa sekä e ja f alakohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät.

- -

6. [Euroopan] komissio voi, kuultuaan asianomaisia alkuperämaita 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun sääntelymenettelyn mukaisesti ja ottaen huomioon tieteellisen tarkasteluryhmän lausunnot, määrätä yleisistä tai tiettyjä alkuperämaita koskevista [unioniin] tuonnin rajoituksista:

a) liitteessä A lueteltujen lajien yksilöille 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tai e alakohdassa esitettyjen edellytysten perusteella;

b) liitteessä B lueteltujen lajien yksilöille 1 kohdan e alakohdassa tai 2 kohdan a alakohdassa esitettyjen edellytysten perusteella;

ja

c) liitteessä B lueteltujen lajien eläville yksilöille, joiden kuolleisuus kuljetusten aikana on suuri tai joilla on todettu olevan pienet mahdollisuudet säilyä huomattavaa osaa todennäköisestä eliniästään hengissä vankeudessa,

tai

d) sellaisten lajien eläville yksilöille, joiden tuonnin [unionin] luonnolliseen ympäristöön on todettu olevan ekologinen uhka muille yhteisön alueella eläville luonnonvaraisille alkuperäiskasveille tai -eläimille.

Komissio julkaisee Euroopan [unionin] virallisessa lehdessä neljännesvuosittain luettelon tällaisista rajoituksista.

- -”

8 Kyseisen asetuksen 9 artiklan 4 ja 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”4. Jos liitteessä B lueteltua elävää yksilöä siirretään [unionissa], yksilön haltija voi luovuttaa sen vasta varmistuttuaan, että vastaanottajalla on asianmukaiset tiedot niistä sijoituspaikan järjestelyistä, varusteista ja käytännön toimista, joita yksilön asianmukainen hoito vaatii.

5. Jos eläviä yksilöitä kuljetetaan [unioniin], [unionin] ulkopuolelle tai [unionin] sisällä tai pidetään hallussa kauttakuljetuksen yhteydessä tai kuljetusvälineestä toiseen siirrettäessä, ne on pantava kuntoon kuljetusta varten, niitä on siirrettävä ja niistä on huolehdittava siten, että loukkaantumisen, sairastumisen ja huonon kohtelun vaara on mahdollisimman pieni; eläinten osalta noudatetaan eläinten suojelua kuljetusten aikana koskevaa [unionin] lainsäädäntöä.”

9 Kyseisen asetuksen 11 artiklan 1 ja 2 kohdassa, joiden otsikko on ”Lupien ja todistusten voimassaolo ja niitä koskevat erityiset edellytykset”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tämän asetuksen nojalla myöntämät luvat ja todistukset ovat voimassa koko [unionin] alueella, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden mahdollisuutta ottaa käyttöön tai noudattaa ankarampia toimenpiteitä.

2.

a) Lupia tai todistuksia sekä tällaisen asiakirjan perusteella myönnettyjä lupia ja todistuksia pidetään kuitenkin mitättöminä, jos toimivaltainen viranomainen tai komissio luvan tai todistuksen myöntänyttä toimivaltaista viranomaista kuultuaan toteaa, että lupa tai todistus on annettu siinä virheellisessä käsityksessä, että myöntämistä koskevat edellytykset on täytetty.

b) Jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ottavat haltuun [oikeammin: takavarikoivat] yksilöt, jotka ovat tällaisin asiakirjoin varustettuina jäsenvaltion alueella, ja yksilöt voidaan takavarikoida [oikeammin konfiskoida].”

10 Asetuksen N:o 338/97 16 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Liitteessä B tai C luetellun elävän yksilön saapuessa tuontipaikkaan ilman asianmukaista voimassa olevaa lupaa tai todistusta, se on otettava haltuun [oikeammin takavarikoitava] ja se voidaan takavarikoida [oikeammin: konfiskoida], tai jos vastaanottaja kieltäytyy vastaanottamasta yksilöä, tuontipaikasta vastuussa olevan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa kieltäytyä hyväksymästä lähetystä ja vaatia kuljetuksen suorittajaa palauttamaan yksilö lähtöpaikkaansa.”

Unkarin oikeus

11 Uhanalaisten luonnonvaraisten eläinten ja kasvien kansainvälistä kauppaa koskevien kansainvälisten ja Euroopan yhteisön säädösten ja määräysten tietyistä täytäntöönpanosäännöistä annetun hallituksen asetuksen 292/2008 (XII.10) (jäljempänä hallituksen asetus) 20 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 4 momentin a ja b kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Kun [asetuksen N:o 338/97] liitteissä A-D mainitun lajin yksilön hallussapito, kuljetus tai kauppa tapahtuu ilman edellytettyä lupaa tai todistusta tai yksilöiden kuljettamista koskevien säännösten tai määräysten vastaisesti, 3 §:n 3 momentissa tarkoitetun viranomaisen, joka ei ole 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomainen, on paikan päällä toteutettavana toimenpiteenä otettava haltuun kyseinen yksilö ja laadittava siitä pöytäkirja sekä toteutettava muut erityissäännöksissä säädetyt toimenpiteet, joista sen on 48 tunnin kuluessa ilmoitettava 4 §:n 1 momentissa tarkoitetulle viranomaiselle sekä hallintoviranomaiselle. Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomainen toteuttaa toimenpiteet haltuun otettujen elävien yksilöiden sijoittamiseksi yhteisymmärryksessä hallintoviranomaisen kanssa.

2. Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen on suorittamansa tarkastuksen tai 1 momentin mukaisesti toimeenpannun haltuunoton jälkeen takavarikoitava yksilö, jonka maahantuonnin, viennin, jälleenviennin tai hallussapidon laillisuudesta sen haltija ei ole tarkastuksessa esittänyt näyttöä, ja sen on kehotettava asianomaista toimittamaan asettamassaan määräajassa yksilön alkuperää osoittavat asiakirjat.

- -

4. Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen on

a) konfiskoitava yksilö, jos sen alkuperää osoittavia asiakirjoja ei ole toimitettu asetetussa määräajassa,

b) konfiskoitava laittomasti hallussa pidetty yksilö.

- -”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Unkarin rajavartiolaitos tarkasti 17.1.2011 maahan tulleen Serbian kansalaisen, jonka kuljettamassa ajoneuvossa oli 17 Tansaniasta peräisin olevaa luonnonvaraisen eläimen yksilöä eli kaksi afrikanvuorikotkaa (*hieraaetus spilogaster*), neljä mustakotkaa (*aquila verreauxii*), kaksi gasellikotkaa (*polemaetus bellicosus*), yksi liitokotka (*terathopius ecaudatus*), kolme keisarijalokotkaa (*stephanoaetus coronatus*), kaksi korvakorppikotkaa (*torgos tracheliotus*) ja kolme savannikorppikotkaa (*gyps*

africanus). Tarkastuksen kohteena ollut henkilö kuljetti lisäksi kymmentä afrikanvarista (*corvus albus*) ja kymmentä valkoniskakorppia (*corvus albicollis*). Todistuksena kyseisten eläinten alkuperästä kyseinen henkilö esitti jäljennöksen Bulgarian viranomaisten myöntämästä CITES-tuontiluvasta. Ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdystä päätöksestä käy ilmi, että liiteasiakirjojen mukaan kyseiset eläinyksilöt oli kuljetettu Alankomaista Bulgariaan – määränpäänään Sofia Zoo – karanteenia varten ja että ne oli tarkoitus tuoda tämän jälkeen takaisin Alankomaihin Unkarin kautta.

13 Ympäristönsuojeluviranomainen otti lastin haltuunsa ja lähetti kaikki kyseiset asiakirjat Vidékfejlesztési Minisztériumnakille (maaseudun kehittämisestä vastannut ministeriö), joka oli CITES-yleissopimuksen ja asetuksen N:o 338/97 mukainen toimivaltainen viranomainen ja joka tutki kyseisten luonnonvaraisten eläinten maahantuonnin laillisuuden. Kyseinen ministeriö oli menettelyn aikana yhteydessä komissioon ja Bulgarian toimivaltaiseen viranomaiseen.

14 Komissio katsoi, että asianomaiset eläinyksilöt oli konfiskoitava, koska yhtäältä tieteellisen tarkasteluryhmän (jäljempänä tarkasteluryhmä) 30.6.2009 tekemässä päätöksessä määrättiin gasellikotkan ja liitokotkan tuonnin keskeyttämisestä ja toisaalta sen 11.9.2009 tekemässä päätöksessä korvakorppikotkan ja keisarijalokotkan tuonnin edellytykseksi asetettiin edeltävä neuvottelu tarkasteluryhmän kanssa. Koska Bulgarian toimivaltainen viranomainen ei kuitenkaan ollut ottanut huomioon tarkasteluryhmän edellä mainittuja päätöksiä, komissio katsoi, että kyseisen viranomaisen Sofia Zoolle myöntämää lupaa oli pidettävä pätemättömänä.

15 Maaseudun kehittämisestä vastannut ministeriö teki edellä esitetyn perusteella 9.2.2011 päätöksen rahdin takavarikoimisesta CITES-yleissopimuksen ja asetuksen N:o 338/97 soveltamisalan ulkopuolelle jääviä kymmentä afrikanvarista ja kymmentä valkoniskakorppia lukuun ottamatta hallituksen asetuksen 20 §:n 2 momentin mukaisesti ja kehotti Sofia Zoota toimittamaan sille sen päätöksessä tarkoitettujen eläinyksilöiden maahantuonnin, hallussapidon ja kaupan lainmukaisuuden osoittavat asiakirjat.

16 Koska Sofia Zoo ei toimittanut pyydettyjä asiakirjoja asetetussa määräajassa, maaseudun kehittämisestä vastannut ministeriö konfiskoi 28.4.2011 tekemällään päätöksellä Tansaniasta peräisin olevat 17 eläinyksilöä hallituksen asetuksen 20 §:n 4 momentin mukaisesti ja sijoitti ne unkarilaisiin eläintarhoihin.

17 Sofia Zoo nosti Fővárosi közigazgatási és munkaügyi bíróságissa (Budapestin hallinto- ja työtuomioistuin) kumoamiskanteen kyseisestä konfiskaatiopäätöksestä. Kyseinen kanne on nostettu ympäristöviranomaista vastaan, joka on maaseudun kehittämisestä vastanneen ministeriön oikeudellinen seuraaja.

18 Täsmällisemmin todettuna Sofia Zoo vaatii, että kyseinen konfiskaatiopäätös kumotaan ja että ympäristöviranomainen velvoitetaan järjestämään uusi menettely, ja se vaatii ensisijaisesti kyseisen päätöksen kumoamista kokonaan ja toissijaisesti sen kumoamista osittain. Sofia Zoo vaatii lisäksi takavarikkopäätöksen uudelleen tarkastelua. Kyseisen eläintarhan mukaan on nimittäin niin, että tuontilupa voitiin katsoa pätemättömäksi ainoastaan niiden kahdeksan eläinyksilön osalta, joita pätemättömyysperuste koskee ja joita ovat kaksi gasellikotkaa, yksi liitokotka, kaksi korvakorppikotkaa ja kolme keisarijalokotkaa, joten takavarikko ja konfiskaatio voitiin kohdistaa ainoastaan näihin eläimiin eikä asetuksen N:o 338/97 soveltamisalaan kuuluvaan yhdeksään muuhun eläinyksilöön eli kahteen afrikanvuorikotkaan, neljään mustakotkaan ja kolmeen savannikorppikotkaan.

19 Ympäristöviranomainen vaatii puolestaan kumoamiskanteen hylkäämistä. Sen mukaan mikä tahansa asetuksen N:o 338/97 soveltamisalaan kuuluva luonnonvaraisen eläimen yksilö – eivät siis ainoastaan ne, joita tuontiluvan pätemättömyysperuste koskee – on takavarikoitava ja se voidaan konfiskoida, sillä kyseisessä asetuksessa ei ole säädetty luvan osittaisesta pätemättömyydestä. Ympäristöviranomainen väittää myös, että terveydelle aiheutuvan haitan vaara on niin ikään perusteena sille, että lupia käsitellään yhtenäisesti, ja että – olipa kyse mistä tahansa pätemättömyysperusteesta – kaikki luvissa mainitut eläinyksilöt takavarikoidaan ja konfiskoidaan.

20 Tässä tilanteessa Fővárosi közigazgatási és munkaügyi bíróság päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [asetuksen N:o 338/97] 11 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja lupia ja todistuksia pidettävä pätemättöminä ainoastaan niiden yksilöiden osalta, joita pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee, vai myös luvissa tai todistuksissa mainittujen muiden yksilöiden osalta?

2) Onko kaikki [asetuksen N:o 338/97] 11 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut yksilöt, jotka on mainittu [kyseisen asetuksen 11 artiklan 2 kohdan a alakohdan] mukaisesti pätemättömäksi todetuissa luvissa tai todistuksissa, takavarikoitava ja voidaanko ne kaikki konfiskoida, vai vain yksilöt, joita pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

21 Ennakkoratkaisukysymyksillään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 338/97 11 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa tulkittava siten, että tuontilupaa, joka ei ole kyseisessä asetuksessa vahvistettujen edellytysten mukainen, on pidettävä pätemättömänä vain siltä osin kuin se koskee yksilöitä, joita kyseisen tuontiluvan pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee, jolloin kyseiset yksilöt ovat ainoat, jotka jäsenvaltion, jossa nämä yksilöt ovat, toimivaltaisen viranomaisen on takavarikoitava ja mahdollisesti konfiskoitava.

22 Asetuksen N:o 338/97 11 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa: ”Lupia tai todistuksia sekä tällaisen asiakirjan perusteella myönnettyjä lupia ja todistuksia pidetään kuitenkin mitättöminä, jos toimivaltainen viranomainen tai komissio luvan tai todistuksen myöntänyttä toimivaltaista viranomaista kuultuaan toteaa, että lupa tai todistus on annettu siinä virheellisessä käsityksessä, että myöntämistä koskevat edellytykset on täytetty.” Kyseisen artiklan 2 kohdan b alakohdassa täsmennetään seuraavaa: ”Jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ottavat haltuun [oikeammin: takavarikoivat] yksilöt, jotka ovat tällaisin asiakirjoin varustettuina jäsenvaltion alueella, ja yksilöt voidaan takavarikoida [oikeammin: konfiskoida].”

23 Asetuksen N:o 338/97 11 artiklan 2 kohdan a alakohtaa on näin ollen tulkittava kyseisen asetuksen tavoitteiden ja sen asiayhteyden mukaan, johon kyseinen säännös kuuluu.

24 Asetuksen N:o 338/97 systematiikasta on ensinnäkin todettava, että pääasiassa kyseessä olevat 17 luonnonvaraisten eläinten yksilöä mainitaan kyseisen asetuksen liitteessä B. Saman asetuksen 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti ”liitteessä B lueteltujen lajien yksilöiden tuonti [unioniin] tämän asetuksen mukaisesti edellyttää tarpeellisten tarkastusten tekemistä ja tätä ennen määräjäsenvaltion hallintoviranomaisen myöntämän tuontiluvan esittämistä ensin tuontirajan tullitoimipaikassa”.

25 Kyseisen säännöksen sanamuodosta ilmenee näin ollen, että asetuksessa N:o 338/97 sallitaan yhden ainoan tuontiluvan myöntäminen useita sen liitteessä B lueteltujen ja samaan rahtiin kuuluvien lajien yksilöitä varten. Kyseisen asetuksen 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan tällainen tulkinta on sitä paitsi CITES-yleissopimuksen 6 artiklan 5 kappaleen mukainen, sillä kyseisessä määräyksessä määrätään, että ”jokaista lähetystä varten vaaditaan erillinen lupa tai todistus”.

26 Asetuksen N:o 338/97 4 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että tällainen tuontilupa myönnetään ainoastaan, jos saman artiklan 6 kohdassa olevia rajoituksia on noudatettu ja jos saman artiklan 2 kohdan a–c alakohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät.

27 Asetuksen N:o 338/97 4 artiklan 6 kohdassa säädetään, että komissio voi määrätä yleisistä tai tiettyjä alkuperämaita koskevista, kyseisen asetuksen liitteessä B lueteltujen lajien elävien yksilöiden, joiden kuolleisuus kuljetusten aikana on suuri tai joilla on todettu olevan pienet mahdollisuudet säilyä

huomattavaa osaa todennäköisestä eliniästään hengissä vankeudessa, unioniin tuonnin rajoituksista, kun lajin kaupankäynnin nykyisen tai ennakoidun laajuuden huomioon ottaen sen unioniin tuonti vaikuttaisi haitallisesti lajin säilymiseen tai kyseisen lajin populaation elinalan laajuuteen tai kun jokin muu lajin säilyttämiseen liittyvä tekijä estää tuontiluvan myöntämisen.

28 Asetuksen N:o 338/97 4 artiklan 2 kohdan a–c alakohdassa säädetyistä edellytyksistä tuontiluvan myöntämisen edellytyksenä on ensinnäkin se, että tutkittuaan käytettävissä olevat tiedot ja otettuaan huomioon tarkasteluryhmän lausunnot toimivaltainen tieteellinen viranomainen on sitä mieltä, ettei tuonti unioniin, kaupankäynnin nykyisen tai ennakoidun laajuuden huomioon ottaen, vaikuttaisi haitallisesti lajin säilymiseen tai kyseisen lajin populaation elinalan laajuuteen. Hakijan on toiseksi osoitettava asiakirjoin, että eläville yksilöille on niiden toimituspaikassa varattu asianmukaisesti varustettu sijoituspaikka, jossa niitä voidaan asianmukaisesti pitää ja hoitaa. Kolmanneksi kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b, i, e ja f alakohdassa tarkoitettujen edellytysten on täytyttävä.

29 Edellä esitetyn perusteella asetuksen N:o 338/97 liitteeseen B kuuluvien eri eläinlajien yksilöiden unioniin tuontia koskeva lupa ei perustu asianomaiseen rahtiin kuuluvien kaikkien yksilöiden kokonaisarviointiin vaan yksilölliseen ja perinpohjaiseen tutkimukseen, joka koskee kunkin asianomaisen yksilön tilannetta.

30 Jäsenvaltion, jossa asianomaiset yksilöt ovat, toimivaltaisen viranomaisen on toisin sanoen selvitettävä, onko kyseessä oleva tuontilupa pätevä kunkin mainitun yksilön osalta, eikä kyseisen viranomaisen tiettyä eläinyksilöä koskevan arvioinnin pidä väistämättä vaikuttaa sen toista yksilöä koskevaan arviointiin.

31 Sillä, että tuontilupa on pätemätön sellaisten eläinyksilöiden osalta, jotka eivät täytä asetuksen N:o 338/97 4 artiklan 2 ja 6 kohdassa mainittuja myöntämisedellytyksiä, ei näin ollen voida asettaa kyseenalaiseksi luvan pätevyyttä, kun on kyse yksilöistä, jotka todella täyttävät kyseiset edellytykset.

32 Tuontiluvan osan, joka koskee yksilöitä, joita pätemättömyysperuste koskee, on näin ollen katsottava olevan erotettavissa kyseisen luvan muista osista, jotka ovat edelleen päteviä.

33 Kuten komissio kirjallisissa huomautuksissaan korosti, jos katsottaisiin, että asetuksen N:o 338/97 liitteeseen B kuuluvien eri lajien yksilöiden unioniin tuontia koskeva lupa ei voi olla osittain pätemätön, seurauksena olisi mielivaltainen järjestelmä, jossa pääasiassa kyseessä olevan kaltaista tilannetta ei kohdeltaisi samalla tavoin kuin tilannetta, jossa 17:n eri yksilön kuljetusta säännellään 17:llä eri asiakirjalla.

34 Asetuksen N:o 338/97 tavoitteista on toiseksi muistutettava, että mainitun asetuksen liitteissä A ja B lueteltujen lajien yksilöitä varten perustetun suojelujärjestelmän tavoitteena on mahdollisimman kattavan luonnonvaraisten eläin- ja kasviyksilöiden suojelun turvaaminen sääntelemällä niillä käytävää kauppaa CITES-yleissopimuksen tavoitteita, periaatteita ja määräyksiä noudattaen (ks. tuomio Rubach, C-344/08, EU:C:2009:482, 24 kohta).

35 Asetuksen N:o 338/97 tavoitteiden toteutumista ei vaaranneta tulkitsemalla sen 11 artiklan 2 kohdan a alakohtaa siten, että kun tuontilupa ei ole kyseisessä asetuksessa säädettyjen edellytysten mukainen, lupaa on pidettävä pätemättömänä vain siltä osin kuin se koskee eläinyksilöitä, joita sen pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee.

36 Tästä on todettava yhtäältä, että kun on kyse eläinyksilöistä, joiden osalta on todella olemassa asetuksen N:o 338/97 11 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen tuontiluvan pätemättömyysperuste, jäsenvaltion, jossa kyseiset yksilöt ovat, toimivaltaisella viranomaisella on kyseisen artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti velvollisuus suojella kyseisiä eläimiä määräämällä niiden takavarikosta ja mahdollisesti konfiskaatiosta.

37 Toisaalta sellaisten eläinyksilöiden osalta, joita tuontiluvan pätemättömyysperuste ei koske, asetuksessa N:o 338/97 säädetään toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on suojella kyseisiä eläimiä, kun nämä liikkuvat unionissa. Kyseisen asetuksen 9 artiklan 4 kohdassa säädetään tästä, että ”jos liitteessä B lueteltua elävää yksilöä siirretään [unionissa], yksilön haltija voi luovuttaa sen vasta varmistuttuaan, että vastaanottajalla on asianmukaiset tiedot niistä sijoituspaikan järjestelyistä, varusteista ja käytännön toimista, joita yksilön asianmukainen hoito vaatii”. Kyseisen asetuksen 9 artiklan 5 kohdassa säädetään lisäksi, että tällaiset eläinyksilöt ”on pantava kuntoon kuljetusta varten, niitä on siirrettävä ja niistä on huolehdittava siten, että loukkaantumisen, sairastumisen ja huonon kohtelun vaara on mahdollisimman pieni; eläinten osalta noudatetaan eläinten suojelua kuljetusten aikana koskevaa [unionin] lainsäädäntöä”.

38 Sekä asetuksen N:o 338/97 systematiikasta että sen tavoitteista ilmenee näin ollen, että kyseisen asetuksen 11 artiklan 2 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että tuontilupaa, joka ei ole kyseisen asetuksen edellytysten mukainen, on pidettävä pätemättömänä ainoastaan siltä osin kuin se koskee yksilöitä, joita kyseisen tuontiluvan pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee.

39 Tämä pätee myös asetuksen N:o 338/97 11 artiklan 2 kohdan b alakohtaan, koska kyseistä säännöstä sovelletaan yksinomaan eläinyksilöihin, joita kyseisen artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut asiakirjat koskevat.

40 Jäsenvaltion, jossa kyseiset yksilöt ovat, toimivaltaisen viranomaisen on näin ollen takavarikoitava ja se voi konfiskoida vain yksilöt, joita tuontiluvan pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee.

41 Edellä esitetyn perusteella esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin on vastattava, että asetuksen N:o 338/97 11 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa on tulkittava siten, että tuontilupaa, joka ei ole asetuksessa vahvistettujen edellytysten mukainen, on pidettävä pätemättömänä vain siltä osin kuin se koskee eläinyksilöitä, joita kyseisen tuontiluvan pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee, jolloin kyseiset yksilöt ovat ainoat, jotka jäsenvaltion, jossa nämä yksilöt ovat, toimivaltaisen viranomaisen on takavarikoitava ja mahdollisesti konfiskoitava.

Oikeudenkäyntikulut

42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä 9.12.1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 338/97 11 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa on tulkittava siten, että tuontilupaa, joka ei ole asetuksessa vahvistettujen edellytysten mukainen, on pidettävä pätemättömänä vain siltä osin kuin se koskee eläinyksilöitä, joita kyseisen tuontiluvan pätemättömyysperuste tosiasiallisesti koskee, jolloin kyseiset yksilöt ovat ainoat, jotka jäsenvaltion, jossa nämä yksilöt ovat, toimivaltaisen viranomaisen on takavarikoitava ja mahdollisesti konfiskoitava.

Allekirjoitukset